

# **PRAVILNIK**

## **O UPOTREBI VATRENOG ORUŽJA I DRUGIH SREDSTAVA PRINUDE OD STRANE PRIPADNIKA SUDSKE POLICIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

### **I. OPĆE ODREDBE**

#### **Član 1.**

##### **Predmet**

Ovim Pravilnikom uređuje se upotreba vatrenog oružja i drugih sredstava prinude od strane pripadnika Sudske policije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sudska policija), pri obavljanju službene dužnosti.

### **II. VATRENO ORUŽJE I SREDSTVA PRINUDE**

#### **Član 2.**

##### **Vrste vatrenog oružja i sredstava prinude**

- (1) Pod vatrenim oružjem podrazumijeva se oružje kojim su naoružani sudski policajci (pištolj, automatska puška i snajperska puška).
- (2) Pod sredstvima prinude podrazumijevaju se: fizička snaga, gumena palica, raspršujući sprejevi, za koje je izdat atest i lisice.

#### **Član 3.**

##### **Određivanje naoružanja prema prirodi posla**

Prema prirodi poslova i zadataka koji se obavljaju određuje se vrsta naoružanja sudskih policajaca i to:

- a) Kad vrši vanjsko osiguranje Suda sudski policajac može biti naoružan pištoljem, automatskom puškom i snajperskom puškom, a od sredstava prinude nosi gumenu palicu, raspršujući sprej i lisice.
- b) Kad vrši unutrašnje osiguranje Suda sudski policajac može biti naoružan samo pištoljem, a od sredstava prinude nosi gumenu palicu, raspršujući sprej i lisice.
- c) Kad vrši osiguranje u odjeljenju za privremeno zadržavanje lica kojima je izrečena mjera privremenog zadržavanja, sudski policajac ne smije nositi vatreno oružje, a od sredstava prinude obavezan je nositi gumenu palicu, raspršujući sprej i lisice.
- d) Kad vrši osiguranje pritvorenih lica, pravosnažno osuđenih lica, lica kod kojih se izvodi ekstradicioni postupak ili kada vrši privođenje svjedoka od mjesta stanovanja u sud, sudski policajac je obavezan nositi pištolj i po potrebi i automatsku pušku, a od sredstava prinude obavezan je nositi gumenu palicu, raspršujući sprej i lisice.
- e) Kad vrši druge vrste osiguranja van zgrade Suda, a po nalogu Suda, sudski policajac može biti naoružan pištoljem i automatskom puškom, a od sredstava prinude obavezan je nositi gumenu palicu, raspršujući sprej i lisice.

#### **Član 4.**

##### **Razlozi za oduzimanje vatrenog oružja**

Komandir Sudske policije će oduzeti vatreno naoružanje i posebnu opremu od pripadnika Sudske policije u sljedećim slučajevima:

- a) kada je protiv sudskog policajca pokrenut krivični postupak;
- b) za vrijeme udaljenja sa dužnosti;
- c) kada se upotrebom alkohola ili na drugi način doveo u stanje koje smanjuje sposobnost za obavljanje službenih zadataka;
- d) kada iz zdravstvenih razloga nije sposoban da rukuje vatrenim oružjem, i
- e) u drugim slučajevima kada postoji osnovana sumnja da vatreno oružje može biti zloupotrijebljeno, kao i u slučaju prekoračenja ovlaštenja.

#### **Član 5.**

##### **Obaveze komandira odjeljenja**

Komandir odjeljenja je dužan naročito:

- a) da vrši nadzor nad čuvanjem i održavanjem naoružanja opreme i posebne opreme;
- b) da se stara o evidenciji naoružanja opreme i posebne opreme i
- c) da organizuje i rukovodi izvođenje obuke i gađanje iz vatrenog oružja.

#### **Član 6.**

##### **Zakonska ovlaštenja za upotrebu vatrenog oružja**

Sudski policajac može upotrijebiti vatreno oružje ili druga sredstva prinude samo u slučajevima predviđenim čl. 15. i 16. Zakona o Sudskoj policiji i na način utvrđen ovim Pravilnikom.

#### **Član 7.**

##### **Korištenje sredstava prinude**

(1) Tokom obavljanja službene dužnosti sudski policajac može koristiti sredstva prinude samo kada je to neophodno da bi se spriječio fizički napad na sudije, tužioce i ostale službenike Suda, druga lica koje sudski policajci štite, da bi se spriječilo bjekstvo optuženog, osuđenog ili svjedoka ili da bi se spriječilo nanošenje štete Suda ili Sudskoj policiji.

(2) Fizička snaga može se koristiti samo ukoliko je neophodna da bi se spriječio otpor lica za koje je izdat sudski nalog.

## **Član 8.**

### **Pravila pri upotrebi vatrenog oružja**

- (1) Pri upotrebi vatrenog oružja ili sredstva prinude sudski policajac je dužan da čuva život drugih lica, a o upotrebi vatrenog oružja obavezan je odmah u pismenoj formi obavijestiti komandira Sudske policije.
- (2) Ako postoje mogućnosti i uvjeti da se može upotrijebiti više sredstava prinude, upotrijebit će se najprije ono sredstvo prinude koje je po posljedicama najblaže za lica prema kojem se primjenjuje, s tim da se njegovom primjenom osigura izvršenje službenog zadatka.

## **III. UPOTREBA VATRENOG ORUŽJA**

## **Član 9.**

### **Upotreba vatrenog oružja**

- (1) Ukoliko sudski policajac upotrebom sredstava prinude ne može osigurati zaštitu ili obavljanje svojih dužnosti, dozvoljava se upotreba vatrenog oružja ako nema drugi način da se:
  - a) zaštite životi ljudi koje je dužan štiti;
  - b) odbije direktan napad kojim se ugrožava život lica koja sprovodi, ili život sudija i tužilaca, drugih radnika Suda i drugih lica koja štiti;
  - c) spriječi bjekstvo okrivljenog ili osuđenog koga štiti ili sprovodi, ukoliko posebne okolnosti opravdavaju bojazan da će to lice upotrijebiti vatreno oružje protiv drugog lica ili ako na to ukazuje način izvršenja, posljedice ili druge okolnosti krivičnog djela koje je to lice učinilo.
- (2) Napad u smislu stava (1) tačke b) ovog člana postoji ako je protivpravan, a izvršen je vatrenim oružjem, opasnim oruđem ili drugim predmetom kojim se može ugroziti život lica prema kojima je napad usmjeren, ili je izvršen od strane jednog ili više lica.

## **Član 10.**

### **Pravila grupe**

- (1) Sudski policajac koji izvršava svoju dužnost u sklopu grupe, može upotrijebiti vatreno oružje samo kada mu je naređeno od strane vođe te grupe.
- (2) Naredba za upotrebu vatrenog oružja iz stava (1) ovog člana, može biti izdata samo u slučaju i pod okolnostima koje su napisane u Zakonu o sudskoj policiji.
- (3) Sudski policajac ne može upotrijebiti vatreno oružje protiv vozila u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda sudskim policajcima ili drugim licima, ili ako je to neophodno radi sprečavanja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda uzrokovanih pucanjem iz vatrenog oružja na sudske policajce ili na druga lica.
- (4) U slučaju razbijanja grupe sudskih policajaca, svaki sudski policajac može upotrijebiti vatreno oružje prema članu 9. ovog Pravilnika.

## **Član 11.**

### **Obaveznost obavještanja**

Komandir Sudske policije obavezan je odmah obavijestiti ministra pravde, u pismenoj formi, o upotrebi vatrenog oružja ili sredstava prinude osim sredstava za vezivanje.

## **Član 12.**

### **Upotreba vatrenog oružja u toku sprovođenja**

Ukoliko pritvoreno ili osuđeno lice pokuša bjekstvo tokom sprovođenja, vatreno oružje se može upotrijebiti ako se to lice sprovodi iz Suda u kazneno - popravni zavod zatvorenog tipa ili iz kazneno-popravnog zavoda u Sud ili iz kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa u kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa ili kada se iz pritvorskih odjeljenja kazneno-popravnih zavoda u Sud sprovodi lice za koje se osnovano sumnja da je počinilo krivično djelo za koje je predviđena kazna zatvora od 15 godina ili dugotrajna kazna zatvora.

## **Član 13.**

### **Zabrana za upotrebu vatrenog oružja**

Upotreba vatrenog oružja iz člana 12. ovog Pravilnika nije dozvoljena u slučajevima bjekstva:

- a) trudne žene sa vidljivim znacima trudnoće;
- b) maloljetnog lica kojem je izrečena odgojna mjera upućivanja u odgojno-popravni zavod;
- c) prekršajno kažnjavanje lica;
- d) lica koje se upućuje na izdržavanje kazne zatvora sa slobode; i
- e) lica kojem je izrečena mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi.

## **Član 14.**

### **Pravila upozorenja**

- (1) Sudski policajac će kod bjekstva pritvorenika ili zatvorenika iz člana 12. ovog Pravilnika pokušati uhvatiti takvo lice, uz istovremeni poziv: "Stoj pucat ću", pa ako lice u bjekstvu ne stane, sudski policajac će ponoviti poziv, te ako ni na ponovljeni poziv ne stane, a ne postoji druga mogućnost da se spriječi bjekstvo, sudski policajac može upotrijebiti vatreno oružje.
- (2) Noću ili u gustoj magli, odnosno na nepreglednom terenu ili u šumi, kao i kad pritvoreno ili zatvoreno lice bježi prema šumi ili pravcu objekta gdje može da se sakrije, sudski policajac može upotrijebiti vatreno oružje i poslije prvog poziva da takvo lice stane.
- (3) Sudski policajac će pri upotrebi vatrenog oružja nastojati da gađa lice u dio tijela gdje neće nastupiti smrtna posljedica.
- (4) Ako pritvoreno ili zatvoreno lice bježi prema grupi ljudi ili se skriva u grupi ljudi, pa postoji mogućnost da bi neko od njih mogao da bude pogođen, ili da bi moglo da bude pogođeno neko drugo lice van te grupe, sudski policajac ne smije upotrijebiti vatreno oružje.